

Εφαρμογές Παρατήρησης Γης και Δορυφορικής Τηλεπισκόπησης για την Πολιτιστική Κληρονομιά: Τρέχουσες Δυνατότητες και Μελλοντικές Προοπτικές

Διόφαντος Χατζημιτσής¹, Χάρης Κοντοές², Gunter Schreier³, Albert Ansmann⁴, Γιώργος Κωμοδρόμος⁵, Κυριάκος Θεμιστοκλέους¹, Ροδάνθη-Ελισάβετ Μαμούρη¹, Σίλας Μιχαηλίδης¹, Άθως Αγαπίου¹, Γεωργία Κούτα¹, Χριστιάνα Παπούτσα¹, Αργυρώ Νισαντζή¹, Μάριος Τζουβάρας¹, Κυριάκος Νεοκλέους¹, Ανδρέας Χριστοφή¹, Βασιλική Λυσσάνδρου¹, Χριστόδουλος Μέττας¹, Ευαγόρας Ευαγόρου¹ και Γιώργος Μέλλυλος¹

¹ Ερευνητικό Κέντρο Ερατοσθένης, Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών και Γεωπληροφορικής, Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου, Κύπρος.

² Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών (ΕΑΑ), Ελλάδα.

³ Γερμανικός Οργανισμός Αεροναυτικής και Διαστήματος (DLR), Γερμανία.

⁴ Γερμανικό Ινστιτούτο TROPOS για τη μελέτη της Τροπόσφαιρας, Γερμανία.

⁵ Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών, Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, Κύπρος.

Keywords: πολιτιστική κληρονομιά, Κέντρο Αριστείας, τηλεπισκόπηση, Κύπρος, περιβάλλον, Ανατολική Μεσόγειος, Horizon 2020

Περίληψη: Το έργο EXCELSIOR προσβλέπει στην αναβάθμιση του υφιστάμενου Ερευνητικού Κέντρου Ερατοσθένης (Εργαστήριο Τηλεπισκόπησης και Γεωπεριβάλλοντος) που ιδρύθηκε στο Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου για τη διεξαγωγή βασικής και εφαρμοσμένης έρευνας και καινοτομίας, μέσω της συνδυαστικής χρήσης τεχνολογιών διαστήματος και τηλεπισκόπησης, για τη συστηματική, ολοκληρωμένη και σε βάθος παρακολούθηση του περιβάλλοντος και των διεργασιών σε αυτό.

Το έργο EXCELSIOR (ERATOSTHENES: EXcellence Research Centre for Earth Surveillance and Space-Based Monitoring Of the Environment) στο πλαίσιο της Α' φάσης του προγράμματος Teaming Horizon 2020 της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με το κοινό όραμα να γίνει ένα παγκόσμιο κέντρο καινοτομίας, έρευνας και εκπαίδευσης στην Κύπρο, στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου και στον Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας. Το διάστημα ενός έτους έργο ήδη βρίσκεται σε εξέλιξη, με την στενή συνεργασία μεταξύ του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου, που λειτουργεί ως συντονιστής, του Γερμανικού Οργανισμού Αεροναυτικής και Διαστήματος (DLR), του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών (ΕΑΑ), του Γερμανικού Ινστιτούτου TROPOS για τη μελέτη της Τροπόσφαιρας στη Λειψία και του Τμήματος Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Μια από τις ερευνητικές δραστηριότητες του υφιστάμενου Ερευνητικού Κέντρου Ερατοσθένης στο Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου τα τελευταία 10 χρόνια είναι η συνδυαστική χρήση τεχνολογιών δορυφορικής τηλεπισκόπησης, φασματοραδιομετρίας πεδίου, χρήση αυτόνομων συστημάτων πλοήγησης (UAVs) και τοπογραφίας για μελέτες πολιτιστικής κληρονομιάς. Το Ερευνητικό Κέντρο Ερατοσθένης συντονίζει το Ευρωπαϊκό πρόγραμμα πολιτιστικής κληρονομιάς "ATHENA- Twinning Horizon 2020" και συμμετέχει στα JPICH προγράμματα "CLIMA" και "PROTHEGO". Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι η μελέτη των υφιστάμενων δυνατοτήτων του Ερευνητικού Κέντρου στον τομέα της

τηλεπισκόπησης (οπτική, ραντάρ, φασματοραδιομετρία πεδίου κ.λπ.) για την υποστήριξη καινοτόμων εφαρμογών στην πολιτιστική κληρονομιά.